

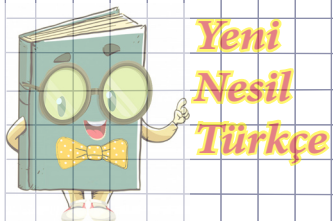
Fiil çekimlerinde kullanılan kip ve zaman ekleri her zaman kendi anlamlarında kullanılmaz. Bu ekler birbirlerinin yerlerine de geçebilir.

Elbette bu, cümlenin anlamıyla ilgilidir. Kısaca, cümlede yüklem çekimlendiği kip veya zamanla işin yapıldığı kip veya zamanın farklı olmasına **anlam kayması** denir.

www.yeninesilturkce.com

Ekmeğini taştan çıkarmak, deyiminin anlamı: En zor işleri bile yapıp geçimini sağlayacak becerilikte olmak, her türlü işi yapmak.

Minareyi çalan kılıfını hazırlar, atasözünün anlamı: Kolay kolay gizlenemeyecek denli büyük bir suç işleyen kişi, bunun ortaya çıkmaması için gereken önlemleri daha önce alır.

FİİLLERDE ANLAM(ZAMAN) KAYMASI

Aşağıdaki cümlelerin yüklemelerinde zaman kayması vardır. Bu eylemleri biçimce ve anlamca -örnekteki gibi- değerlendiriniz.

	Cümleler	Eylemde Biçimce Kullanına Kip	Eylemde Anlamca Kullanına Kip
1	Haftaya aynı yerde ay saatte top oynarız. (örnek)	Geniş Zaman	Gelecek Zaman
2	Allah yardım etsin.		
3	Eşim, küçükken babasını kaybediyor.		
4	Bu ayın sonunda Aydın'a gidiyorum.		
5	Kaymakam Bey, birazdan gelirler.		
6	Ben kavgayı görünce adama bir dalıyorum.		
7	Bu kitabı bugün bitireceksin.		
8	Bu medrese Selçuklular'dan kalma olacak.		
9	Yarın sizi öğleden sonra ararım.		
10	Siparişlerim yarın kargoyla geliyor.		
11	Padişah bir gün askerlerini toplar.		
12	Müdür Beyler yıllık planları isterler.		
13	Hemen bu eşyalar toplanmalı.		
14	Her sabah buraya uğruyor.		
15	Annem bu habere çok sevinir.		
16	Şöyle buyrun efendim!		
17	Her sabah bir saat koşuyorum.		
18	Öğretmenin verdiği ödevi şimdi yapacaksın.		
19	Akşama yola çıkarım.		
20	Biz onun ne demek istediğinizi biliriz.		

Aşağıda verilen fiilleri belirtilen biçim ve anlamda -örnekteki gibi- cümle içinde kullanınız.

	Ey-lem	Biçimce	Anlamca	Cümle
1	gel-	Şimdiki Zaman	Gelecek Zaman	Siz gidin iki saat sonra geliyorum. (örnek)
2	yap-	Gelecek Zaman	Emir Kipi	
3	çık-	Geniş Zaman	Geçmiş Zaman	
4	ol-	Gereklilik Kipi	Emir	
5	sev-	Şimdiki Zaman	Geniş Zaman	
6	ara-	Geçmiş Zaman	Şimdiki Zaman	
7	koş-	Gereklilik Kipi	Geçmiş Zaman	
8	ol-	Emir Kipi	İstek Kipi	
9	gör-	İstek Kipi	Geçmiş Zaman	
10	de-	Geniş Zaman	Geçmiş Zaman	

Aşağıdaki cümlelerin yüklemelerinde zaman kayması vardır. Bu eylemleri biçimce ve anlamca -örnekteki gibi- değerlendiriniz.

	Cümleler	Eylemde Biçimce Kullanına Kip	Eylemde Anlamca Kullanına Kip
1	Haftaya aynı yerde ay saatte top oynarız. (örnek)	Geniş Zaman	Gelecek Zaman
2	Allah yardım etsin.	Emir Kipi	İstek Kipi
3	Eşim, küçükken babasını kaybediyor.	Şimdiki Zaman	Geçmiş Zaman
4	Bu ayın sonunda Aydın'a gidiyorum.	Şimdiki Zaman	Gelecek Zaman
5	Kaymakam Bey, birazdan gelirler.	Geniş Zaman	Gelecek Zaman
6	Ben kavgayı görünce adama bir dalıyorum.	Şimdiki Zaman	Geçmiş Zaman
7	Bu kitabı bugün bitireceksin.	Gelecek Zaman	Emir Kipi
8	Bu medrese Selçuklular'dan kalma olacak.	Gelecek Zaman	Gereklilik Kipi
9	Yarın sizi öğleden sonra ararım.	Geniş Zaman	Gelecek Zaman
10	Siparişlerim yarın kargoyla geliyor.	Şimdiki Zaman	Geniş Zaman
11	Padişah bir.gün askerlerini toplar.	Geniş Zaman	Geçmiş Zaman
12	Müdür Beyler yıllık planları isterler.	Geniş Zaman	Şimdiki Zaman
13	Hemen bu eşyalar toplanmalı.	Gereklilik Kipi	Emir Kipi
14	Her sabah buraya uğruyor.	Şimdiki Zaman	Geniş Zaman
15	Annem bu habere çok sevinir.	Geniş Zaman	Gelecek Zaman
16	Şöyle buyrun efendim!	Emir Kipi	İstek Kipi
17	Her sabah bir saat koşuyorum.	Şimdiki Zaman	Geniş Zaman
18	Öğretmenin verdiği ödevi şimdi yapacaksın.	Gelecek Zaman	Emir Kipi
19	Akşama yola çıkarım.	Geniş Zaman	Gelecek Zaman
20	Biz onun ne demek istediğinizi biliriz.	Geniş Zaman	Şimdiki Zaman

Aşağıda verilen fiilleri belirtilen biçim ve anlamda cümle içinde kullanınız.

	Ey-lem	Biçimce	Anlamca	Cümle
1	gel-	Şimdiki Zaman	Gelecek Zaman	Siz gidin iki saat sonra geliyorum.
2	yap-	Gelecek Zaman	Emir Kipi	Buradan hemen uzaklaşacaklar.
3	çık-	Geniş Zaman	Geçmiş Zaman	Prens birgün geyik avına gider.
4	ol-	Gereklilik Kipi	Emir	Alo, Hüseyin Bey iki saate evraklar burda olmalı!
5	sev-	Şimdiki Zaman	Geniş Zaman	Buralarda yaşamayı çok seviyorum.
6	ara-	Geçmiş Zaman	Şimdiki Zaman	Buyrun hanımefendi, kime bakmıştınız?
7	koş-	Gereklilik Kipi	Geçmiş Zaman	Hediyeler dün gelmiş olmalı.
8	ol-	Emir Kipi	İstek Kipi	Her şey gönlünüzce olsun.
9	gör-	İstek Kipi	Geçmiş Zaman	Dün yağmur yağdığına dışarı çıkınca ne göreyim!
10	de-	Geniş Zaman	Geçmiş Zaman	Nasrettin Hoca da komşuya şöyle der.